

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC654
Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1315

datum uitspraak 27/7/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [[plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. S. van Schaik, advocaat te Uden,

te voldoen door:

het bisdom van s'-Hertogenbosch,
gevestigd te 's-Hertogenbosch,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 29 juni 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 31 maart 2015 met zaaknummer 2014W1315, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 23 april 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 22 september 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 14 december 2015. Verweerder heeft bij brief van 22 december 2015 gereageerd. Voorts is bij brief van 10 maart 2016 van de zijde van verzoeker het rapport van [bedrijf] toegezonden. Verweerder heeft daarop bij brief van 20 april 2016 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling

onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is in [jaartal] misdienaar geworden in de kerk van [plaats]. Verzoeker is gedurende vijf jaar, namelijk van [jaartal] tot [jaartal], seksueel misbruikt door wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde (hierna: aangeklaagde)] die in die kerk koster was. Al tijdens de inwerkperiode om misdienaar te worden, begonnen de handtastelijkheden door [aangeklaagde], die ontaardden in verdergaand seksueel misbruik. Verzoeker had geen seksuele voorlichting gehad, was jong en had geen redenen te twifelen aan de intenties van [aangeklaagde]. [aangeklaagde] drukte verzoeker op het hart om niets te zeggen en gaf hem wel eens een gulden.

Het seksueel misbruik vond veelal plaats na het dienen van de mis in de sacristie, maar ook in het parochiehuis en een enkele keer onder het podium in het parochiehuis. Het seksueel misbruik begon er mee dat [aangeklaagde] verzoeker over zijn bovenbenen streek en zijn kruis betastte. Niet lang daarna maakte [aangeklaagde] de broek van verzoeker open en liet deze, alsmede de onderbroek van verzoeker, tot de enkels zakken. [aangeklaagde] ging dan voor verzoeker op zijn knieën zitten, waarna hij verzoekers geslacht in zijn mond nam en eraan ging sabbelen en zuigen. [aangeklaagde] bevredigde zichzelf tot hij een zaadlozing kreeg. Ook gebeurde het dat [aangeklaagde] de hand van verzoeker pakte en deze om zijn eigen geslacht legde.

Toen verzoeker vanaf een bepaald moment 'nee' begon te zeggen tegen verzoeken van [aangeklaagde] om de mis te dienen, heeft [aangeklaagde] een aantal huisbezoeken afgelegd aan verzoekers ouders. Verzoeker durfde niet eerlijk te zeggen waarom hij de mis niet meer zo vaak wilde dienen. Op enig moment tijdens zo'n huisbezoek, waarbij [aangeklaagde] met verzoekers vader de planning had doorgenomen waarop verzoeker weigerde mee te werken, is verzoekers vader heel boos geworden op verzoeker en gaf hem slaag. Uiteindelijk heeft verzoeker zijn verzet tegen het dienen van de mis opgegeven.

Gedurende het eerste jaar vond het seksueel misbruik zoals hierboven vermeld twee tot drie keer per week plaats. Gedurende de jaren erna - toen verzoeker het seminarie bezocht en alleen in de vakanties thuis kwam en later toen hij naar de Mulo ging en minder werd ingeroosterd - drie tot vier keer per maand. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik ruim 10 jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In voornoemd advies is de klacht van verzoeker gegrond verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van 10 jaar.
- Het misbruik heeft gedurende vijf jaren plaatsgevonden (van [jaartal] tot [jaartal]).
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen over en weer, gedwongen oraal seksuele handelingen, masturbatie door [aangeklaagde] waarbij hij klaarkwam in verzoekers bijzijn.
- Het misbruik heeft frequent plaatsgevonden: in het eerste jaar twee tot drie keer per week, en in de jaren erna drie tot vier keer per maand.
- Het misbruik ging gepaard met door [aangeklaagde] aan verzoekers ouders afgelegde huisbezoeken met als doel verzoeker regelmatig als misdienaar te kunnen inzetten opdat misbruik mogelijk werd.
- Het misbruik ging gepaard met gevele, aandringen om te zwijgen en het geven van geld.
- Verzoeker heeft er destijds niet met zijn ouders over durven/kunnen spreken, waardoor zijn ouders niet begripvol op verzoekers weerzin en weigering om als misdienaar te fungeren hebben gereageerd en verzoeker ook slaag heeft gekregen van zijn vader.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Schaik bij brieven van 14 december 2015 en 10 maart 2016 (met als bijlage het rapport van [bedrijf]) de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker heeft (na een kort verblijf op het seminarie, alwaar hij gymnasiaal onderwijs volgde) de Mulo behaald is opgeleid tot [beroep] en in die hoedanigheid (ook vanuit een meer leidinggevende en beleidsmatige taak) werkzaam. In zijn leven is hij een aantal malen

geconfronteerd geweest met aan seksueel misbruik gerelateerde periodes van uitval en ziekte. Hij heeft daarvoor meerdere malen psychologische of psychiatrische hulp gezocht. Hij heeft rond [jaartal] een jaar ziek thuisgezeten, maar is nadien weer aan het werk gegaan, zij het in een andere functie.

In de hypothetische situatie dat hij niet seksueel zou zijn misbruikt, zou hij het gymnasium niet voortijdig hebben verlaten maar het gymnasiumdiploma hebben behaald en vervolgens [studierichting] hebben gestudeerd, zo begrijpt de Compensatiecommissie verzoekers standpunt zoals uiteengezet in het overgelegde rapport van [bedrijf]. Hij zou in dat geval vanaf [jaartal] als [beroep] in loondienst werkzaam zijn geweest en een hoger inkomen hebben verworven en een beter pensioen hebben kunnen opbouwen, dan hij thans in zijn leven heeft kunnen doen. Het totale verlies aan arbeidsvermogen wordt begroot op €680.381,44. Verzoeker wenst derhalve aanspraak te maken op de maximale vergoeding voor zowel materiele als immateriële schade.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brieven van 22 december 2015 en later bij brief van 20 april 2016 gereageerd. In verweerders eerste brief heeft verweerder verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het hem aangedaan seksueel misbruik. Na ontvangst van het rapport van [bedrijf] heeft verweerder te kennen gegeven dat zijns inziens een causaal verband tussen het aangedane seksueel misbruik enerzijds en de gestelde vermogensschade anderzijds niet voldoende aannemelijk is geworden.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit de door verzoeker overgelegde stukken, waaronder de verklaring d.d. 8 november 2015 van [naam psycholoog/psychotherapeut] (psycholoog/psychotherapeut), de verklaring d.d. 3 april 2015 van [naam psychiater/psychotherapeut] (psychiater/psychotherapeut), de verklaring d.d. 4 oktober 2010 van [naam huisarts] (huisarts) en tot slot het verslag d.d. 15 september 2014 van Dr. [naam GZ-psycholoog] (GZ-psycholoog) blijkt onmiskenbaar dat het seksueel misbruik een negatieve factor is (geweest) in verzoekers leven, waaronder verzoeker heeft geleden. Hij heeft, zo blijkt uit de verklaring van [naam huisarts], reeds in [jaartal] psychologische hulp ingeschakeld ter verwerking van het seksueel misbruik. Dit onderschrijft het relaas van verzoeker dat hij in geestelijke nood was komen te verkeren omtrent zijn eigen identiteit in zijn opleidingstijd tot [beroep] nadat 'homofilie en de oorzaken daarvan' waren behandeld. Reeds toen (dat was enkele jaren nadat het misbruik was geëindigd) heeft zijn toenmalige huisarts hem in verband met die problematiek verwezen naar een psychiater.

Later in zijn leven, rond [jaartal], is verzoeker wederom uit balans geraakt. Directe aanleiding waren conflicten op het werk naar aanleiding van een reorganisatie op het werk en conflicten in de privésfeer. Het seksueel misbruik was, aldus [naam psycholoog/psychotherapeut], tijdens de door hem gegeven therapie in de periode september [jaartal] tot en met november [jaartal] niet direct een thema van therapie, maar terugkijkend ziet [naam

psycholoog/psychotherapeut] het seksueel misbruik als een onderliggende destabiliserende factor, die op latere leeftijd heeft doorgewerkt in het ontstaan van depressies, schuldgevoelens en suïcidale gedachten. [naam psychiater/psychotherapeut] maakt vervolgens melding van een post traumatisch stresssyndroom in verband met het seksueel misbruik. Ook het verslag van [naam GZ-psycholoog] benoemt de gevolgen van het seksueel misbruik voor verzoeker.

Deze psychische gevolgen zijn in de eerste plaats mede bepalend voor de hoogte van de in het kader van de Compensatieregeling toe te kennen compensatie wegens smartengeld. Daarmee is niet en zeker niet zonder meer gezegd dat deze psychische gevolgen ook tot vermogensschade hebben geleid.

Verzoeker is zijn leven lang (tot op heden) werkzaam geweest. Van verlies van werk of langdurige periodes van arbeidsongeschiktheid is geen sprake geweest. Naar het oordeel van de Compensatiecommissie is, mede gelet op het ontbreken van voldoende bewijsmiddelen, onvoldoende aannemelijk geworden dat verzoeker als gevolg van het seksueel misbruik zijn diploma tot [beroep] een jaar later heeft behaald, of in de hypothetische situatie zonder seksueel misbruik wel het gymnasium zou hebben afgerond en [beroep] zou zijn geworden. Dit betekent ook dat de Compensatiecommissie niet kan toekomen aan een beoordeling van het rapport van [bedrijf], nu die immers uitgaat van de hypothetische situatie waarin verzoeker wel [beroep] zou zijn geworden.

De Compensatiecommissie komt op basis van de overgelegde stukken en in het licht van hiervoor overwogene tot het oordeel dat geen sprake is van een voldoende aannemelijk geworden causaal verband tussen de gestelde vermogensschade en het seksueel misbruik. Dit brengt met zich dat de Compensatiecommissie onder deze omstandigheden niet kan adviseren tot een vergoeding wegens verlies aan vermogensschade.

4.6 Dit neemt niet weg dat verzoeker uiteraard aanspraak kan maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade. Er is sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoeker frequent en jarenlang is aangedaan en dat als uitzonderlijk seksueel misbruik heeft te gelden. Duidelijk is dat het seksueel van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoeker en dat het zijn welbevinden negatief heeft beïnvloed. Hij zich meerdere malen in zijn leven tot hulpverleners moeten wenden en het seksueel misbruik speelde daarbij direct of indirect een rol. Uit het verslag van [naam GZ-psycholoog] blijkt ook duidelijk dat het destijds aangedane seksueel misbruik doorwerkt tot op heden. De relatief kleine gemeenschap waarin verzoeker woonachtig is, leidt er toe dat verzoeker er ook thans in zijn leven mee wordt geconfronteerd. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel en ter verzachting van het leed.

4.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €40.000,- voor immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €1.529,05 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €40.000,-- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €1.529,05 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 27/7/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter